

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan s ponedeljkom, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemnik za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se p 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nadloga na kmetih.

II.*)

Nekaj let sem že imamo priliko opazovati, da v jeseni ob istem času, ko se pridni laški zidarji vračajo od nas domov počivat, pa naši domačini zapuste svoje kraje ter odidejo na južno-zahodno Ogersko, na Hrvatsko in deloma tudi v Bosno. Po teh krajih prebijejo celo zimo navadno pod milim nebom, s trdim drvarskim delom „po šumah“, ob slabej hrani in sploh v slabih okoliščinah; z vzpomladanskimi lastovkami pa prihajajo nazaj v domače naše kraje. Ti „Hrovatarji“, kakor se jim v obče bolj po zmerjanji pravi, jemljejo se večinoma s Kranjskega in Spodnjega Štajerskega, a primeroma morda nikjer ne toliko, kakor na Notranjskem.

Mislečega Slovenca utegne zanimati vprašanje: Kaj čuti pri tem narodno-gospodarstvo po krajih, katere zapuščajo take delavske moči? In: Kakšni nasledki se sploh pojavljajo ter opazujejo?

Rešiti to vprašanje, nam je ločiti dve vrsti krajev in delavcev.

Prve vrste delavcev, ki v svojem domačem kraju ne dobijo dovoljnega dela, ne obsojemo. Le-te priganja sila, da morajo tudi po zimi iti s trebuhom za kruhom. Da je tako, sami sebi ne morejo kaj, za-nje odgovorne so torej druge moči. Kraj, ki svojim sinovom dela dajati ne more, tudi pešal ne bo v gospodarskem oziru, ako domača dlan služi komu drugemu. Zlasti take kraje, na pr. po Krasu, imamo tu v mislih, koder tudi poletje ne vrže toliko prihodka, da bi se moglo po zimi živeti. Za pridne roke je sicer kje drugje v deželi, blizu domačega zvonika, dela na preostajanje, ali recimo, da je le-tu dela za leto in dan, ne samo za zimo, in da se torej ne morejo tu vezati roke tudi za vzpomlad in poletje, kadar jih je treba pri obdelo-

*) Glej 142. štef. „Slov. Naroda“.

vanji domače zemlje. Tem delavcem torej želimo srečen pot v tuje kraje, kjer si lahko tudi po zimi kaj prislužijo, od koder se pa brez zamere vzpomladi smejo vrniti na svojo ali svojih soobčanov domovino, katere jih pogrešale neso po zimi. Milovanja vredni, da se v času, ko vse, tudi najslabši pastir, vsaj v dolgih zimskih večerih in nočeh počiva, ne morejo greti pri domačem ognjišču, so taki delavci tem bolj dobrih naših želj potrebni, ker se jim na „Hrvatskem“ naklada delo, ki se ne da primerjati z nobenim kmetiskim delom v najhujšem času, ker dalje živijo v slabih ali nikakršnih stanoviščih, v slabem zraku in ob surovej hrani, ker naposled ne vidijo nič posebnega lepega in ne slišijo nič kaj dobrega, tako, da se, s kratka rečeno, vračajo od tega dela čez mero utrjeni, na telesu bolni in potrti, z dušo popačeno in sprideno. Dasi moramo to, za naše narodno življenje žalostno istino poudarjati, vendar tem delavcem v obče ne govorimo slabe besede niti očitanja, ker oni so prisiljeni za nekaj časa ostaviti domačo občino, katera jih po zimi ne redi, katerej morajo tudi sploh s tako prisluženim in pribrajenim novcem podpirati obstanek in življenje.

Ali drugače nam je govoriti o druge vrsti „Hrovatarjev“, katere bi marsikdo iz prve vrste zavidal za srečo, da prebivajo v domačih okoliščinah, kjer jim nikdar dela in tudi kruha, celo belega ne manjka, — kateri pa gredo zapravljat mlade svoje moči drugam, domačo občino pa zanemarjajo, tisto občino namreč, katerej se bodo na starost vendarle zatekali, da jih preredi, nehvaležne sinove; ki pa tudi sicer pri tujih zaslužkih z malimi izjemami čisto nobenega pravega dobčka nimajo! Mi vemo za veliko občino, katere gospodarji te dni živijo v razmerah, ki bi se njim človek smijal če bi ne bile tako žalostne. Sto in petdeset hlapcev in delavcev se je iz te občine zgubilo proti „Hrvatskemu“. Skoro vsem gospodarjem, tudi najboljšim, so kar čez noč zginili hlapci,

kar pa ne bi bilo nič boljše, če bi bili tudi vsi v smislu poselskega reda svojih služeb se odpovedali v 14 dneh, ker pomisliti je, da se je po družih vaseh v okolici zgodilo skoraj ravno tako in torej ni kmalu in lahko dobiti novih poslov. V večje ali manjše meri vrše se jednake neprilike tudi drugodi. To pa nikakor ni prijetno za gospodarje, na tak način zapuščene! Sredi dela jim je prenehati, drugo delo se niti pričeti ne more, in ker ima tudi kmetsko delo vsako svoj čas, zato zastane vse delo v občini, kar pa séza že dalje v celo narodno gospodarstvo. Ker se takim nerednostim z vsemi dozdanjimi postavami uspešno upreti ne dá, tako imajo čisto prav tisti, ki zahtevajo za posle druge, dejanskim razmeram primerniške postavbe. Zlasti uravnati je drugače poselske odpovedi in zvezati njih prestopke z večjimi kaznimi, da se ne bode kar tako svojevolično popuščalo službe, in celo „en masse“ ustavljalo kmetško delo celih vasi. Kmeta, ki se ima itak boriti s premnogimi neodvračljivimi nadlogami, ki je večkrat na slabšem od svojega dobro plačanega in branjenega posla ali delavca, kmeta je treba varovati in dati mu vsaj poročstvo, da mu bo delo šlo s tekom in v redu od rok in ga ne bodo zavirale „mube“ poslov in družih. Tako veli narodno-gospodarska rezona, če bi tudi vesti in pravice ne poslušali!

Tudi domačim delavcem, ki le na dni služijo gospodarjem, a jih nakrat sredi dela zapustijo, da gredo na tuje, tudi tem velja naše očitanje. Navadno so to kočarji, ki so se na roke ženili, in o katerih je znano, da njih na starost ne preživijo njihovi otroci. Takim bi bilo torej na kakšen način treba pred oči postaviti, da imajo tudi oni za mladih let dolžnosti do svojih soobčanov, kakor ima po novih postavah občina dolžnosti, da jih na starost pozná; vedeti bi morali za resnico, da bodo le tedaj njih oslabele moči podporo dobile, ka so je le tedaj

LISTEK.

Maska.

(Nemški spisal Fr. Gaudy, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

Sitnejšega položaja bi našemu plemenitniku, ki ni imel več bora v žepu, ne bila lahko mogla napraviti. K sreči nosil je masko, sicer bi bila videla dama, da mu je kri šinila v glavo; tako pa ni zapazila njegove zadrege, ali saj delala se je, kakor bi je ne zapazila. Trdnješe se je oklenila njegove roke in potegnila ga k omenjeni igralni mizi. Ona je bila tista, ki je dozda imela največ sreče pri igranju, zato jo je vedno oblegalo veliko število pointurjev.

Maska ni pustila časa gospodu Gricciju, da bi bil mogel izustiti sramotno priznanje o zgubljenih cekinih, in vrgla je hitro štiri zvitke zlata na jedno karto. In dobila je. Predrzná igralka je podvojila, potrojila svojo stavo — in njeno tveganje spremljevala je sreča. V polurnem obroku nakopičilo se je zlato pred njima.

„Igra me preveč razburja“, rekla je maska. „Pojdive malo okrog, in vi skrbite za najino blagajnico“. Ugo je hitro pograbil v svoje žepe toliko zlata, kolikor ga je mogel notri spraviti, za ostalo si je pa dal napraviti menjico od bankirja, potem je pa hitel poiskat skrivnostno krasotico. Mej ljubljencem s praznim, in onim s polnim žepom je jako velik razloček. Vsa otožnost izginila je s plemenitnikovega obraza. Bil je kakor premenjen, bil je zopet oni veseli, šaljivi in uljudni Ugo Gricci, ki je bil že več let predmet zavida vseh Benečank.

Silno je prosil neznanko, katero je imenoval svoj čuvalni duh, dobrotljivo vilo, in nebo ve, kaj še vse, da bi se mu dala spoznati. „Ne mogel bi se potolažiti, signora, ko bi ne zvedel imena čudovite čarovnice, katera mi je skazala svojo milost, ko bi ne imel priložnosti pokazati z dosmrtnimi uslugami, da nesem nehvaležen“.

„Le počasi, počasi, blagorodni gospod“, glasil se je odgovor. „Od kod pa veste vi, da sem jaz tista? Morda je le moja prijateljica — kako hočete ločiti naju?“

Plemenitnik se je bil sicer oddaljil samo za jeden trenutek od obeh, in mej igro govoril je le z

jedno samo damo — zato ga je tembolj osupnil nepričakovani ugovor, in z začetka je res mislil, da se je na napačno obrnil: zmoto, katero je pospeševal razen omenjene vnanje podobnosti še podobni, ali pa pod masko lahko pretvorljivi organ.

„Jaz posvetim svoje usluge“, odgovoril je po kratkem premišljevanji Ugo, „oni izmej vaju, katera me je prva nagovorila, in če se popolnem ne motim, ste bili vi, madona“.

„Vi boste morda obžalovali“, odgovorila je nagovorjena maska, ki je bila res tista, katero je mislil plemenitnik, „da ste zaupali najzmotljivejšemu vseh čutov. Pa naj bo kakor hoče, jaz sprejemem vaše usluge, ne da bi premišljevala, ali se imam za to zahvaliti udarcu s pabljačo ali mojej sreči v igri. Vender vam svetujem, bodite nesebični kakor jaz, pa vender nikarte popolnem spreti se z mojo tovaršico. Morda boste kedaj obžalovali svojo zmoto. Midve svi na videz jako podobni, in vender —“

„Mej nama je“, utaknila se je druga smeje se v besedo, „velik razloček. Jedna izmej naju more po vsej pravici veljati za lepo, druga je pa strašno grda. Glejte tedaj gospod Ugo, da prav izberete, in ne ujamete kavke mesto goloba“. (Dalje prih.)

vredne, ako so oslabele soobčanom v prid in ako jih neso trosili po tujem, kadar jih je bilo doma najbolj treba. Marsikomu zdel se bo ta nauk trd, češ, da se ne da sprijazniti z nazori o človeški svobodi, humaniteti in človekoljubnosti. Ali pomisliti je, da ne živimo v nebesih, nego na zemlji, v človeških razmerah, ki se snujejo po gotovih naravnih zakonih. Postave je delati in prilagati razmeram, ako hočemo, da razmeram služijo, za kar so. Humaniteta je lepa stvar, a šepava in pristranska ne sme biti. Miloščina, ki jo damo beraču, ni posebno Bogu dopadljiva, če smo tisto poprej drugemu beraču ukradli! Človekoljubive postave, ki občinam nalagajo skrb za stare in oslabele občane, morajo imeti ljudomilega duha tudi za občine in kmete ter zavarovati jim delavnost in mlado moč tistih, katere bodo na starost oskrbovali. Če se tako prostost nekoliko omeji, je to le žrtev, ki jo terja družba človeška od vsakega stanu in vsacega posameznega.

Za slovo pustijo tedaj „Hrovatarji“ tako razmere svojim gospodarjem in občinam. Da cel teden poprej cele noči burno slovo jemljejo, s tem stvari gotovo ne zboljšajo.

Da poleg teh neprilik in brez potrebe na tujem celo zimo prezebajo in z žuljavim delom rušijo svoje moči, za vse to morajo pač imeti lepo odškodovanje, dober zaslužek, ne? Če se ves zaslužek vzame, če se preudarijo vse okolnosti, tako na primer, koliko denarja se že pred odhodom na to medvedovo kožo zapije, dalje da vrniš se ne morejo ali, dokler je kaj denarja, nečejo takoj stopiti v službo, da potem počivajo in zapravljajo: po vsem tem ni težko priti do zaključka in spoznanja, da bi bili tudi za delavce same jednaki, če ne boljši dobički, ako bi ostali doma, in bi jim še ne bilo treba tako delati in trpeti. Da pa to spoznanje ne obvelja, zapisati je okolnosti, ker ti ljudje mirnega in rednega življenja ne ljubijo, drug drugega slepijo ter vabijo v kraje, kjer vsak živi, kakor sam hoče. Zlasti to poslednje je neki jako vabilno in zapeljivo. Svoboda ta in pa življenje brez nadzorstva blagodejnega, ki nevidno čuje nad poštenimi slovenskimi vasm, poganja, samo ob sebi umevno, le strupene cvetove, in skušnja nas uči, da v krajih, ki imajo „Hrovatarje“, rase surovost.

Temu „izseljevanju“ torej ni moči dobiti lepe in dobre strani (govorimo še zmirom in le o krajih, kjer dela in zaslužka ne manjka), pač pa mislimo, da smo pokazali veliko slabih in žalostnih nasledkov, ki iz tega izvirajo za narodno gospodarstvo, gospodarstvo s premoženjem, zdravjem in vedenjem. Zlim nasledkom, ki zadevajo zdravje in nrvnost dotičnih samih, dalo bi se odpomoči z dobrim svetom in naukom; škodo pa, ki jo s tem trpi kmetijstvo, odvrne le dobra postava, katera bi ob enem zmanjšala ali celo preprečila one druge slabe pojave.

Končujemo svoje premissljevanje z željo, da bi tisti, ki so poklicani in izvoljeni, položili svoje prste tudi v te rane. Danilo.

Deželni zbor kranjski.

(XIII. seja dne 17. oktobra 1883.)

Poslanec Svetec poroča o ostalih paragrafih volilne reforme od §. 35. počenši, kateri se vsi brez razgovora vzprejmó.

Deželni glavar grof Thurn naznanja, da bode tretje branje volilne reforme prva točka na dnevnem redu prihodnje seje.

Poslanec dr. Samec utemeljuje svoj samostalni predlog glede povečanja takse za ženitev-ske oglasnice in 100% doklade na davek za prodajo žganja. Dr. Samec pravi: „Slavni zbor! Ko sem si vzel čast v tem slavnem zboru staviti svoj nasvet, imel sem pred očmi tisto rano na telesu našega naroda, katera, bojim se skoraj reči, neozdravljivo dalje sega po zdravih delih, tisto kalamiteto, katero imamo mi skupno z drugimi Slovani, Germani in Romani, imel sem tudi pred očmi množino tistih nesrečnih ljudi, kateri pohabljeni na telesu ali na duhu ostanek dnij, ki ga imajo še pred seboj, zasluženo ali nezasluženo prosijo kruha in strehe, če še celo neso taki, da prositi ne morejo.

Prvi moj nasvet gre na to, da se spremeni št. 3. deželnega zakona 5. dne decembra 1868 in odstavek 4. tarifa občinskih taks. Takse za ženitev-ske zglasnice se naj povišajo na dvajset goldinarjev, pet goldinarjev ostane kakor dozda v občinskih blagajnici, petnajst goldinarjev pa naj se izroči koncem vsacega polulelja deželnemu odboru, kot donesek fondu za ustanovo deželnih hiralnic.

Slavni zbor je že v tem zasedanji izročil nasvet g. poslanca Klun-a v pretresovanje gospodarskemu odseku, nasvet, ki namerava omejiti prosto ženitovanje. Gospôda moja, jaz si ne prisojam sodbe o namerovanem uspehu take omejitve, ne vem, ali bode potem revščina in število potepuhov manjši, to pa je gotovo, da ves naš narod želi in od nas zahteva, da v tej zadevi kaj ukrenemo. Množitev ljudstva sicer ni vselej vzrok revščine. To vidimo, ako primerjamo Angleško in Indijance v južni Ameriki. Na Angleškem živi po 7000 ljudi na jedni kvadratni milji, Indijani pa lakote umirajo, ako jih več nego šestnajst na jedni kvadratni milji, akoravno rodovitne zemlje, prebiva.

Ni samo število ljudi to, kar dela revščino, ampak nedostatek obrtnije, kupčije, pomanjkanje železniških cest in železne energije angleške.

V vsem tem pa je treba omike, ki jedina pelje k spoznavanju lastnih močij in brzda strasti.

Kjer pa teh faktorjev ni, tam pelje pomnoženje ljudstva do revščine. Naravno je, da se človeku prirojeno nagnenje ne more z lahka iztrebiti, zaradi tega mora človeška družba vselej zle nasledke prenašati in si sama pomagati. Nepremišljeno ženitovanje obsojujejo učenjaki, ali zdravila zoper to nam ne morejo pravega povedati, ako nečemo pritrditi svetu Malthusa, ki pravi, da se taki ljudje prepusté samim sebi, to je poginu. Moj nasvet ne bo oviral ženitve, pri bogatih ne, ker je ljubezen dražja ko celi svet, ti bodo prav radi plačevali to malo ustopenino v raj zakonske sreče; pri ubožnejših ne, ker to ni svota, katere bi si priden delavec ne mogel prihraniti. Vsi skupaj pa bodo ulagali v fond, iz katerega zajemati si sicer nobeden ne želi, ki pa zamore postati zaželjeno pribežališče v slučajnej revščini in v starosti. Ako pa ne more plačati te takse, tedaj tudi nema s čim kupiti prvega kosila svojej novoporočeni ženi. Ako sam nema ob čem živeti, s čim bode živel oba? Taka ženitovanja se morajo pač imenovati nepremišljena, in ravno take obsojajo učenjaki in taka se morajo skušati zabraniti. Da pa to ni tako lahka stvar, kakor se v obče misli, ne bom tukaj pretresoval. Z mojim nasvetom se bo dalo morebiti vsaj nekoliko doseči.

Preidem k svojemu drugemu nasvetu, da se naloži sto procentov deželnih priklad na davek za točenje žganja.

Gospôda moja, žganje, pred vsem spiritovo žganje, se daje primerjati kugi sedanjega veka. Ono ne umori naglo, ali kdor se pitju žganja podvrže, je izgubljen za človeško družbo. Že pred tridesetimi leti je naš nepozabljeni Slomšek, ta veliki peznavalec ljudstva slabih napak, popisoval slabe nasledke žgane pijače in s svojo k srcu segajočo besedo svaril pred uživanjem žganih pijač. Od iste dobe sem pa so skoraj popolnem izginili mali kotlički za destiliranje brinjevca, slivovke in jednake pijače, na njihovo mesto pa so stopile velike tovarne, ki izdelavajo za dvakrat nižjo ceno to strupeno pijačo.

Poglejmo si upliv žganja po svetu. V katero morje koli je angleški brod nesel angleške vojake, povsod je bil angleški kramar s svojim žganjem za petami; veliko več sveta so si Angleži prisvojili s svojim spiritom, kakor z mečem.

Slastno se je poprijelo ljudstvo v Ameriki, Avstraliji in po otocih velikega oceana te pijače, ki jim je rodila sladke sanje o dnevih minulih. Kakor Turek po svojem opiumu, hrepeneli so po njem, pri tem pa so prišli ob svojo duševno in telesno moč.

Štejmo danes število prvotnih stanovalcev nekaterih dežel in videli bomo, da se vedno in dosledno krči. Oglejmo si razmere po Kranjskem. Pojdimo povpraševati k sodnijam in izvedeli bomo, da se le malokateremu proda posestvo,

ki ga ni zapil. Ako pridnega kmeta sila še tako tlačí, on napne vse svoje moči, da reši svoje posestvo; a ko pa začne svoje skrbi s pijančevanjem pogovarjati, je izgubljen.

Pojdimo v ječe vprašati po uzrokih hudodelstev! Izvedeli bomo, da je skoraj šestdeset procentov hudodelstev in prestopkov bilo storjenih v **pijanosti**.

Tudi naš sodnik bi lahko mnogokrat ali žali-bog največkrat pritrdil izreku nekega irskega predsednika, ki je porotnike na konci porotniškega zasedanja nagovoril: „Gospodje porotniki! Vi vidite, da bi vas v tem zasedanji ne bilo tukaj treba, ako bi irski narod ne poznal spirita!“

Pojdimo vprašati v blaznice naše, in zvedeli bomo, da je pri 30% bolnikov alkoholizem uzrok dušnih bolezni.

Ne smem pozabiti slabih nasledkov nezmer-nega uživanja žganih pijač na telesni razvitek. Poglejmo rodbino, v katerej je žgana pijača navadna pijača. Oveneli, upadli obrazi, slabejša rast nam pričajo, da po teh udih ne teče zdrava kri; pogledjmo si nekdanji vojaški rod po Kranjskem, kakšni dečki prihajajo pa danes iz prvega razreda k naboru? Pred desetletji je že skoraj prvi razred dopolnil kontingent, in danes komaj vsi štirje.

Otroci žganjarja ne dobijo nobene izreje, nobenega domačega pouka, ampak se navzamejo grdi očetovskih navad. Kar pa je najhujše, je to, da nečejo več poznati one plemenite čednosti, ki se imenuje sramežljivost. Od tod prihaja, da srečujemo po vaseh razposajene otroke, ki samim sebi prepuščeni se ponajajo z dejanji, katera so videli pri pijanih, da ne spoštujejo ne tujca ne stanu in grde deželo. Kaj hoče pri taci otrocih doseči šola, kaj cerkev, ako se vsak dobri nauk doma s slabimi vzgledi paralizuje?

V očigled takim nasledkom nezmerne uživanja žganih pijač mora pač vsak patrijot iskati sredstva, s katerim bi se zabranjevale nesrečne razvade. Jaz bi poznal po današnjih razmerah samo jedno sredstvo, ki bi najbolje onemogočilo uživanje spiritovega žganja: ako bi bila prodaja spiritovega žganja zavisna od ostrih naredeb, n. pr. od takih, ki veljajo o prodaji strupov. Ali to ni v naših močeh. Veliki gališki, česki in ogerski spiritni tovarnarji zagнали bi velik hrup, da bo konec njihove obrtnije. Tudi naša carinska pogodba z Nemčijo je vsaj do zdaj zadržek takim naredbam.

Naš deželni zastop po svoji skromni kompetenci ne more storiti drugega, nego da z deželno priklado skuša podražiti žgano pijačo in morebiti zmanjšati število žganjarij. V tem je treba posnemati druge države; tudi angleški spirit, ki se izvaža iz dežele, ima nizko ceno; ali doma rabljen velja danes 96 gld. hektoliter, pri nas pa se danes dobiva za štiriintrideset in pol goldinarja.

Ako se žganje podraži, bodo ljudje poprijeli se v svojo občno korist zdrave pijače, ali pa bodo pili bolj vodno mešanico. Vsekako želim, da bi kupci ž žganjem iskali si več dobička, kajti koristili bi s tem sebi in ljudstvu, ki ga pije. Ker pa naš deželni zbor ni kompetenten za izdavanje taci naredeb, s katerimi bi se zabranjevala prosta prodaja spirita, nasvetoval sem, da se kranjski deželni zbor obrne do visoke vlade s prošnjo, da ona v pretres vzame nasledke proste prodaje spirita in predloži državnemu zboru potrební zakon, da pa tudi po svojih političnih organih gleda na to, da se pravica obrti ne bode dajala preveč darežljivo in da strogo nadzoruje take ljudi in hiše, ki točijo brez dovoljenja žgane pijače.

Sedaj preidem k ustanovi deželnih hiralnic. Gotovo smo mi vsi jedne misli, da je konečno treba, da spravimo onemogle, bolne pa neozdravljive hrome tudi pod streho. Ali to naj bodo prave hiralnice, ne pa siromašnice, kakor poznam jaz jedno, v katerej ljudje po dvajset let lenobo pasejo. Taki zavodi so pomanjkljivi, ker so nasprotni varčnosti. Vsak lenuh se zanaša, da bode, recimo, v petde-

➡ Dalje v prilogi. ➡

setem letu svoje starosti vzeti v siromašnico, in da bode v njej do smrti. Jedino onemogle, brome in neozdravljivo bolne naj sprejema zavod, ne pa take, ki se onemogle delajo.

Ako se vzprejme moj nasvet in zadobi Najvišje potrjenje, bodo prav kmalu stale hiralnice po deželi. Zakonov se sklence na leto povprek 3370, ženitev-ska taksa bode na leto donášala okroglih 50.000 gld. Davek od točenja žganja je nesel 1882. l. 21.500 gld., to znaša skupaj 70.000 gld.

S tako svoto se da vsako leto jedna nova hiralnica ustanoviti in vzdržavati.

Jaz mislim, da sem s tem slavnemu zboru v kratkem dokazal potrebo omejiti žganjetočje, obte-žiti nepremišljene ženitve, da sem pokazal pot, kako priti brez obteženja deželne fonda do deželnih hiralnic. Preverjen sem, da bi se deželi z mojim predlogom mnogo koristilo. Ako sem čestite go-spode prepričal, prosim, da moje nasvete vzprejmo.“ (Občna živahna pohvala in ploskanje z rokami.)

Predlogi se izročijo gospodarskemu odseku v poročanje. (Konec prih.)

Načrt zakona o notranjskih mitnicah.

(Konec.)

Člen VII. Deželnemu odboru se mora o tem, kako se je gospodarilo s cestarino, položiti poseben račun; on nadzoruje v zakonu ukazano uporabo mit-niških dohodkov, kakor tudi primerno vzdrževanje teh cestnih kosov.

Kadar bi cestni odbori ne izpolnivali svojih dotičnih dolžnostij, tedaj ima deželni odbor pravico mitniške dohodke vzeti v svojo upravo.

Člen VIII. V kolikor stroškov za vzdrževanje omenjenih cestnih kosov ne pokrijejo mitniški do-hodki in drugi prihodki, za toliko ostanejo v ve-ljavi skladovne dolžnosti po predpisu deželne za-kona s 5. marca 1873. l. dež. zak. št. 8.

Člen IX. Mesto, kjer je plačavati cestarino, za-znamenuje se z mitniško pregrajo.

To mesto določiti pristoji deželnemu odboru, s pridržkom določil § 25. zgoraj navedenega dežel-nega zakona s 5. marca 1873.

Cestarino je plačati pri prestopu mitniške pregraje brez ozira na to, koliko dolg je dotlej po tisti cesti narejeni pot.

Člen X. Tisti, ki z upreženimi vozovi ali z gnano živino pred mitniško pregrajo krenejo s ceste, na kateri jim je plačati cestarino, ter na oni strani mit-nice spet prestopijo na cesto, kateri se tedaj z vo-zom ali gnano živino mitnice ógnejo, dolžni so pla-čati po tarifi predpisano cestarino.

Z vozovi, od katerih se vozna živina pred mitniško pregrajo izpreže in kateri se brez vozne živine skozi pregrajo vlečejo, potem se pa préd-nje spet upreže vozna živina, ali kateri se na kakšen drug način brez uprege spravijo na svoj namenjeni kraj, ravnati je gledé cestarine, katero jim je pla-čati, tako, kakor bi se ne bila izpregla vozna živina izpred njih.

Ravno tako se od vozá, izpred katerega se je jeden del uprežene vozne živine blizu mitniške pregraje izpregel ter potem skozi mitnico gnal, po-bere cestarina v tisti meri, kakor bi bila izprežena vozna živina pred voz uprežena šla skozi pregrajo.

Člen XI. O zniževanju cestarine in o opro-stilih od nje veljajo vsa za éarske ceste vsakikrat obstoječa zakonita določila.

Nadaljna zniževanja in oprostita more dovolje-vati deželni odbor, pa samo po nasvetu skladajočega okrajnega cestnega odbora.

Člen XII. Kdor se mitnice ogne z vozom ali z gnano živino, ali kdor prestopi z vozom mitniško pregrajo, ne da bi plačal vso dolžno cestarino, ali kdor prišedši do pregraje ne plača dolžne cestarine, zakrivi se prikrajšane cestarine, ter zapade globi petkratne do desetkratne prikrajšane cestarine.

Mitničar ima pravico od tistega, kogar zasači na cestarinskem prestopku, v novcih in proti pisme-nemu potrdilu v zagotovilo globe pobrati polu-osmerno prikrajšano pristojbino, katero mora brez odloga odrajtati županu.

Člen XIII. Mitničar ima dolžnost s strankami spodobno ravnati ter jih po dnevi in po noči brez odlašanja odpravljati, pristojbine zunaj mitniške hiše na cesti pri mitniški pregraji pobirati ter strankam, ako to zahtevajo, izročiti potrdila o plačani cestarini (bolete).

On je dolžan na najbolj vidnem in najbolj pristopnem prostoru zunaj mitniške hiše imeti pri-bito lahko čitavno in od dotičnega okrajnega cest-nega odbora potrjeno cestarinsko tarifo; prostor ob mitniški pregraji mora imeti po noči dosti raz-svetljen.

Ako mitničar ne izpolnjuje teh predpisov, za-pade globi od jednega do pet goldinarjev.

Kadar mitničar pobere cestarino v slučaju, ko je ne gre plačati, ali kadar pobere višji nego po tarifi določeni cestarinski znesek, tedaj zapade globi dvajsetkratnega zneska tiste cestarine, katero je nepristojno potegnil, brez ozira na óne kazni, katere ga morejo zadeti po kazenskem zakonu.

Člen XIV. Pravica kaznovanja pristoji v slu-čajih XII. in XIII. člena županu tistega kraja, kjer je postavljena mitnica, in glede izvrševanja te pra-vice veljajo določila občinskega zakona.

Uplačane globe pripadajo v slučaju XII. člena okrajnim cestnim zakladom kot mitniškim imetnikom ali mitniškemu zakupniku, sicer pa občinski ubožni blagajnici.

Kadar je globa neizterjiva, določiti je zaporno kazen do 48 ur.

Člen XV. O rekurzih zoper kazenske razsodbe županov v mitniških stvareh razsoja politično okrajno oblastvo.

Člen XVI. Razsodbe o preprih, kateri nasta-nejo pri postavljanji ali prestavljanji mitniške pre-graje, kakor tudi o oprostitih od cestarine pri-držane so državni upravi (§ 25. deželne zakona s 5. marca 1873, dež. zak. št. 8.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. oktobra.

Danes vzprejme Nj. Veličanstvo avstrij-sko-ogerski **delegaciji**, in sicer drugo ob 12. prvo pa ob 1. popoldne. Avdienca se ima vršiti slovesno v vzprejemni dvorani ces. dvora.

Avstrijska delegacija broji iz državne zbornice le-te člane: Iz Česke so: grof H. Clam-Martinic, dr. Klier, knez Jurij Lobkovic, dr. Mattuš, dr. Nitsche, Schier, dr. Stöhr, Streeruwitz, dr. Trojan, dr. Žak; iz Galicije: viteza Krzanowski in Czajkowski, dr. Czerkavski, dr. Grocholsti, Hausner, Jaworski in Smolka; iz Moravske: grof Dubsky, vitez Chlumecky, Sturm, Auspitz; iz Kranjske: grof Hohenwart; iz Bukovine: Mitrofanowicz; iz Dalmacije: dr. Klaić; iz Niževavstrijske: baron Doblhoff, Ed. Suess in Schöfel; iz Gorenje Avstrije: Pflügl in grof Brandis; iz Solno-graške: Lienbacher; iz Štajerske: Pauer in Sprung; iz Koroške: Nischelwitzer; iz Tirol: barona Hippoliti in Sternbach; iz Šlezije: dr. Demel; iz Istre: dr. Vidulich; iz Trsta: pl. Vu-cetich; iz Goriške: grof Coronini; iz Predarlške: dr. Oelz. — Iz gosposke zbornice pa so od-poslani: baroni Bezeeny, Ceschi, Engerth, Hübner, Rossbacher, Scrinzi; grofi Blome, Fr. Coudenhove, Falkenhaya, Grüne, Kuefstein, Schönburg, Vrints, Fr. Thun; knezi Czartoryski, Rosenberg, Sapieha; knez-nadprior Lichnowsky; pl. Latour, in Moser.

V avstrijski delegaciji je bil predvčeraj predsednikom voljen knez Czartoryski s 35 glasi izmed 53, 17 glasovnic je bilo praznih. V svojem nagovoru poudarjal je predsednik, da je občna želja vseh narodov po miru, in da vse vlade nastojajo ohraniti ga. — Pri volitvi podpredsednika se je oddalo tudi 53 glasovnic, izmed teh je volilo 28 grofa Hohenwarta, 24 pa grofa Coroninija. Pred sejo ponudila sta grofa Falkenhayn in Hohenwart levičarjem kompromis, da se doženo soglasne volitve ter jim ponudila mesto podpred-sednika, a oni neso hoteli o tem nič slišati. Vender pa jim namerava spravljiva desnica v finančnem odseku prepustiti pet sedežev. — Na predlog grofa Falkenhayna voli se budgetni odsek 21 čla-nov in peticijski odsek 9 članov. Načelnik prvemu je grof Hohenwart, njega namestnik baron Engerth. Referati so se tako-le razdelili: vnanje stvari grofu Clam-u, ordinarij vojske grofu Falkenhayn-u, pomorstvo grofu Coronini-ju, izredni ordinarij vojske Ev. Czerkavskemu,

državne finance baronu Engerth-u, Bosna Mat-tuš-u, najvišji sodni dvor Engerth-u, računski zaključki Hippoliti-ju. Namesto odstopivšega kneza Schönburga in grofov Blome in Kuefstein pozvali so se v delegacijo njihovi namesniki barona Fluck in Gager ter Gögl. — Prihoduja seja se bode članom naznanila pismo.

Čehom se bode, kakor ve povedati „N. Fr. Pr.“, pred otvorenjem državnega zbora spolnila že dolga leta gojena želja, da dobé svojega poverjenika v naučno ministerstvo. Namestniški svetnik Her-mann bode baje zavzel uplivno mesto v tem mi-nisterstvu ter se mu bode izročilo vodstvo ljud-skega šolstva. S tem činom, pravi „N. Fr. Pr.“, se hoče odvrniti naval desnice proti naučnem mi-nistru.

Hrvatski kraljevi komisar je odredil stavbo mostu pri Podsusedu, katero je bil sabor v zadnjem zasedanju sklenil. Dotične ponudbe vrše se že v 22. dan novembra, dočim se bodo nasipi in do-vožne ceste izvedle v lastni režiji kot nadložne stavbe. — V znani zadevi Osješkega trgovca Bartolo-vića, ki se je branil prisegati pred židov-skim sodnikom, je vrhovao sodišče septemvir-skega stola, razveljavivši odlok banskega stola od-redilo, da se ima prisegati brez ozira na ve-roizpovedanje sodnikov.

Vnanje države.

V ponedeljek sta bila **ruska** generala So-bolev in Kaulbars pri carji vzprejeta. — Okrož-nica naučnega ministra do kuratorjev šolskih okra-jev naglašá škodljiv upliv relegiranih bivših dijakov, ki so tovariše zapeljavali k osnovanju zarot, blagaj-nic in shodov ter mnogo rodbin storili nesrečne. Za-torej se ne smejo nazaj vzprejemati in se naj ravna sploh strogo, da dijaki ne bodo politično delovali, nego utili se. — „Novoje Vremja“ pripomni sledeče k označevanju Mukhtarjeve misije od strani Du-najskih listov in „Nordd. Allg. Ztg.“: „Na Dunaji si neso v svesti odgovornosti, katero ima Avstrija za takšna hujskanja. Najbolj je obžalovati, da Dunaj-skim politikom nedostaje politične ideje, oni igrajo „va banque“ z narodi. Tako se samo more igrati, ako se ne čisla krvi in blagostanja narodov. Na Dunaji prav za prav ne želé vojne, še bojé se je znabiti. Ondu zaupajo Bismarcku in so prepričani, da se bode Nemčija z Rusijo spopadla ter se avstrijske zadeve zavzela kakor svoje lastne; da, želé si celo nove vojne Rusije s Turško. S takimi uveti je brez-smotern vsak poskus, da se s temi politikarji na-poti pogodba v orientalskem vprašanji. Za obravnave glede mirnega sporazumjenja ostaneta le še Berol-in in Carjigrad. Žal, da Berolinska vlada Dunajske politikarje potrjuje v tem, da bode Nemčija brez ozira na lastni prid branila Avstrijo na iztoku. V resnici pa stoji stvar vse drugače; Nemčija ima v prvi vrsti svoj lastni prid pred očmi, kateri ne more biti identičen z avstrijskim.“

Mej **francoskimi** radikaleci in intransigenti obstoji nesporazumljenje, naj bi se li vlado že zdaj obsulo z interpelacijami, ali pa še le po novem letu. Zmerni radikalec Clémenceau je za to, da se vlada takoj prime, pa če bi se zbog tega tudi utr-dilo nje stališče, dočim svetujejo baš skrajneži za previdnost in odložitev. — Minister vnanjih stvari pravi v svojem ekspozé-ji, da se kitajski predlogi neso dali vzprejeti ter da je Kitaj dotične obravnave navlašč zavlačeval. — Potujoč iz Rima v London mudil se je kardinal Manning v Parizu, kjer se je baje izrazil, da upa na pomirjenje Irske. Anglija in papež da jednako delujeta na to, vender pa da si ne bosta ustanovila svojih zastopnikov v Rimu in Londonu. Odnosaji mej papežem in Francijo, je rekel Manning, da neso tako slabi, kakor se vidi; in tudi z Nemčijo da so spravljivi. Manning misli, da Bismarck ne bode več sprl se z Vatikanom.

Marokko je **Španiji** privolilo odstopiti kraj Santa Cruz del Mar ob priustji reke Jeni. Španija je to zahtevala na podlagi pogodbe z leta 1860, da zamore paralizovati upliv severno-afriške družbe Angležev, ki se je ustanovila leta 1879. ob nosu Juby, ter bode ob reki Jeni osnovala trdnjavo.

Dopisi.

Iz Ormoža 23. oktobra. [Izv. dop.] „Nemo propheta in patria.“ Ta pregovor se je že veliko-krat uresničil in uresničuje se še vedno, ter se bode uresničeval, dokler bode stal ta nehvaležen svet. — Kakor nam je znano, slavili so letos 25 let-nico šolskega delovanja gosp. A. Praprotnika, učitelja v Ljubljani, in 70. rojstni dan g. dr. viteza F. Miklošiča njuni hvaležni učenci in kolegi. — Kdor je bil navzočen pri prvej svečanosti v Ljub-ljani in pri drugej v Ljutomeru, videl je, da to ni

bilo kar si bodi. K takej slavnosti se mora že dlje časa pripravljati, kakor h kakej — šolske veselici! In res nam pravijo novine, da so se pripravki k tema svečanostima jedva v teku jednega celega leta izvršiti mogli. Isti časniki nam tudi poročajo, da so se za častno izvršitev omenjenih slavnosti trudili večinoma učenci in kolegi imenovanih jubilarov; to pa gotovo iz hvaležnosti in ljubezni do nju.

Tudi učiteljstvo Ormoškega okraja je tako srečno, da ima v svojej sredini kolego, ki bode obhajal prihodnje leto 25letnico svojega trudapolnega delovanja na šolskem polji. Toda žalibog! obhajal jo bode na tihem, sam, v sredini svojih dragih, ker je svet, kako sem že rekel — nehvaležen! Kolikim je on že s svojim utepavanjem nemščine pripravil gosposko suknjo, koliko dobrega je on storil svojim kolegam Ormoškega okraja, ko je bil nekoliko mesecev nekakov „anhängsel“ pri okrajnem šolskem svetu, pa bi ne zaslužil toliko, da bi mu pripravili njegovi bivši učenci in kolege le majhno veselje in slavili njegovo 25letnico barem po „želarsko“, če že res kakšne gosposke slavnosti pripraviti ne morejo in nečejo ali ka-li? A meni se velezasluženi naš „pedagog“ smili; zato se obračam do vas, preljubi moji Ormožanci, z uljudno prošnjo:

Dragi Avšarji, Tarminci, Mirdajarji in vsi Ormožki —inci, —arji in Komarji, bodite pametni, ne trosite vaših petakov za tisto lažnjivo „vahtarco Celjsko“, darujte jih rajši za bolj hvaležno stvar, za slavnost 25 letnice vašega domorodca, da ne bode več takšnega javkanja in zdihovanja po onih 4000 gl., ki vam jih sne „Celjska lažnjivka“!

In k vam, ljubi g. Avšar, mož petakovec, pa se obrnem še s posebno prošnjo. Vaše pero teče baje tako gladko: bodite torej toli dobri in — spišite nam životopis našega jubilarja! To je težavno delo, bodele rekli, če človek nič dobrega pisati ne ve in ne more. Začetek vsakega dela je težaven, to je res, a potem že gre! Hočem vam nekoliko pomagati. Začnite na pr. tako le: „Tri sto petdeset let potem, ko je Kolumb našel Ameriko, porodila je v prijaznem „nemškem“ mesteci Ormoži mati sinka, iz katerega ni vzrastel ne kristijan, ne luteran, ne poljedelec, ne rokodelec, ne učitelj, ne duhovnik, ampak — „kosmopolit“, kakor se on sam čestokrat ponosno imenuje, — in katerega hvali in občuduje sedaj vsa nemškutarska svojat od — Hardeka do Ormoža, miluje pa vse Slovenstvo na Dolenjem Štajerskem. Ta sinko je — nekdanji slovenski pesnik (?) — „Konjeslav Dravski“, sedanji nadučitelj Ormožki, ud nemškega „šulvereina“, tajnik vseh zakletih in tajnih društev Ormoških nemškutarjev itd. itd.“ Tako začnite g. Avšar, pa bo šlo! Če pa še česa potrebujete, vprašajte — Ferinfert-a!

Z Vrhovščka pri Dobrépolji, 17. okt. [Izv. dop.] G. urednik! Tu ni „Deveta dežela“, neso „Filipi“, pa tudi ni slovenski „Sion“, od kodar naj bi k vam doneli v mžavo narodni „psalmi“, — ali odmevale hripavo — staroveške „jeremijade“, — marveč je to kraj, slovenska puščava recimo, kjer živi in rase, cvete, poganja in zori vse tako, kakor je uredil in naredil naš modri stvarnik, za kar mu pevamo hvalo: jaz, vse ptice, majhne in velike, in štirinoge živali, sploh vsa živa bitja, pa z njimi tudi rastline: cvetlice, grmovje, in vsakovrstno drevje, kdo je zamore z imeni naštet? —

Dozdaj — Bog ve koliko let — smo molčali mi prebivalci te „puščave“, brezskrbno uživali do brote, kar nam jih je podelilo nebo, in darovala in še dandanes daruje narava. Zadnji čas pa je vzbudil nas vriš, ki je došel od vaše strani, zbog takozvane verifikacijske debate, ali kako bi se reklo tisteh dogodbi v deželnem zboru kranjskem, ki je prouzročila toliko krika, vika in praznega besedovanja — za nič in zopet za nič. Mar zaradi te štrene? Ka-li? Kako smešni so ljudje! Poganjajo se za prazne smeti, za zrno ne zmeni se nihče! Da, potem se pa čudi kdo, če se čez noč rode vsakojaki „preroki“, „modrijani“ in „zastopniki ljudstva“, ki kriče na dolgo in široko: „Spreobrnite se in delajte pokoro za se in za — svoje otroke!“ Lepa reč to, gospod urednik! Pa — kaj li pravi narod n. pr. o zadnjem

„burji“ Ljubljanskej? Tu gori post. na Vrhovščku — molči, „vse je tiho vse molči“, češ: „Čemu je vsega tega treba!“ In takov je glas našega naroda, in po tem se je ravnati, — ne po upogljivih zastopnikih ljudstva! —

Za stvar poganjati se, ki nema niti toliko čiste vrednosti na sebi, kolikor je imata Korl Dezman, „vitez prokletih grabelj“ in pa dr. Robert pl. Schrey, to bilo bi pršesmešno, — že zbog tega, ker ne more nihče trditi, da nas Slovence zadenejo kakšni nasledki, gotovo ne slabi in tudi ne dobri, tedaj bodite zagotavljeni, gospod urednik, da: kdor hoče o slovenskem narodu sodbo čuti, naj pride (če si upa) — v njega neposredno sredino in naj pazi na važne trenutke, potem bode drugače govoril, drugače pravim, in ne upil kakor „Pavliha“, ki je v cerkev k materi pritekel in na vse grlo upil: „Mati! mati! žganci so že kuhani, brzo idite domov, da jih — odstavite!“ — Nesrečni Pavliha!

Bes te plentaj! Nemško-židovsko časnikarstvo na Dunaji, slovenski svojeglavi listi in ves Babilon zmesnjave in poloma, vse to slovenski narod toliko vznemirja, kolikor — bi dejal — resnične besede Heinejeve, govoreče o nemškem psu: „den deutschen Hund muss man so lange prügeln, bis er windelweich geworden, denn er will gründlich behandelt werden, eben weil er ein deutscher Hund ist!“ — naš nemški in nemškutarski zarod na Kranjskem. Piha že, piha, če ga ušcipneš, ali — kmalu ti pokaže pravo barvo svojega života. Potem imaš pred seboj stari original tega zanimivega bitja!

Teh mislij smo mi prebivalci Vrhovščka, ki imamo pravico do narodne sodbe, nikjer pa vešal „za sé in svoje otroke!“ Vrhovški čuk.

Iz Dolenjega Logatca 22. okt. [Izv. dop.] (Medved redivivus.) Pred dvema mesecema donesel je vaš cenjeni list novico, da je neki pogumni lovec iz Borovnice naredil konec nevarnemu kosmatinu, ki je že dalje časa vznemirjal — in ne brez velike škode — Vrhniške, Borovniške ter naše gozdne pašnike.

Naših lovcev umetni načrti, kako da bi prišli medvedu do kože, so pa splavali s to novico po vodi, kakor se je že premnogokrat prigodilo medvedjim lovcem.

Medved bil je baje v resnici streljan in zadet; po znamenjih na dotičnem mestu soditi tudi ni bilo dvojbe, da je poginil v kakej skritej goščavi. Našel ga vender ni nobeden. Uvrstili smo ga tedaj mej nekdanje in če tudi je imel vse slabe lastnosti nad seboj, želeli smo mu vender le „naj v miru počiva“. Nikdo se ni več brigal zanj, ko pred dvema dnevoma tukajšnji gozdni varuh z nekaterimi gozdarji zapazi popolno frišno sled na blatnem potu našega gozda. Stopinje, ki merijo 17 ctm. dolžine in 16 ctm. širjave, značijo popolno identiteto streljanega medveda; on torej še živi.

Lovcem v našem kraju, ki se za medvedji lov zanimivajo, dana bo, kakor se vidi, zopet prilika, da pri prihodnjem snegu poskusijo svojo srečo in želeti bi bilo, da z boljšim uspehom, kakor oni v Borovniškem gozdu. —o.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je po toči poškodovanim prebivalcem na Planini, v Klečah in Skrilu, v okraji Črnomaljskem, 500 gold.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje številklo našega lista zaplenilo je c. kr. državno pravdnštvo zaradi članka „Celjski porotniki“. Vsled tega moramo članek pretrgati oziroma ustaviti. Današnjemu listu dali smo prilogo.

— (Popravek.) Drage volje damo resnici čast in z veseljem zabeležimo, da pri glasovanju o znanih 500 gld., oziroma 600 gld., poslanca mesta Ljubljanskega, gg. Peter Grasselli in dr. Alfonz Moschë, nesta bila prisotna. Žal, da je s tema gospodoma v tej zadevi navstal „numerus clausus“, da je vsega vkup le sedmerica (Dolenc, Grasselli, Moschë, Rudež, Svetec, Vošnjak, Zarnik) pred glasovanjem ostavila zbornico.

— (Slovenska predstava v deželnem gledališču) bode na vseh Svetnikov dan (1. no-

vembra) zvečer, Predstavlja se obligatna Raupachova igra „Mlinar in njegova hči“, katera se slovenski že par let ni igrala.

— (Mestnega odbora seja) bode jutri v petek 26. dan oktobra 1883. leta ob 6. uri zvečer v mestni dvorani.

— (Premeščanje.) Ministerstvo je dovolilo, da se gosp. Ivan Gogola, c. kr. notar na Vrhniki, prestavi v Ljubljano.

— (Vabilo k društveni besedi s plesom v Ljubljanskej Čitalnici) v nedeljo dne 28. oktobra t. l., pri katerej prijazno sodelujejo: gospa Svetek-ova, g. J. Wideman, g. vitez pl. Janušowsky in slavni ženski in moški zbor. Program: 1. Vogel — „Kovaška“, moški zbor s čveterospvom. 2. Smetana — Duet iz opere „Prodana nevesta“, pojeta: gospa Svetek-ova in g. J. Hudnik, na glasoviru spremlja g. vitez pl. Janušowsky. 3. H. Vieuxtemps — „Ballade et Polonaise“, svira na goslih g. J. Wideman, spremljuje na glasoviru gosp. vitez pl. Janušowsky. 4. A. Nedvëd — „Oblakom“, mešani zbor. 5. A. Föster — „Venec slovenskih narodnih pesni“, mešani zbor. 6. Iv. pl. Zajec — „Večer na Savi“, moški zbor s čveterospvom. 7. Pablo de Sarasata — „Ciganstvo“, svira na goslih g. J. Wideman, spremlja g. vitez pl. Janušowsky. 8. Ples. — Začetek ob 8. uri zvečer. Ustop k tej besedi imajo le čast. društveniki. Čitalnični odbor.

— (Vojaška godba domačega 17. pešpolka) svirala bode v nedeljo pri besedi v Čitalnici.

— (Ljubljanski veterani) imeli bodo prihodnjo nedeljo v tukajšnji vojaški bolnici preskušnjo za transportno kolono ranjenih v vojski. Vezbalo se je do 60 veteranov skozi osem nedelj, kako v vojski pomagati ranjenim vojakom, in ker so se gg. veterani, ki so se odločili prostovoljno za ta blagi posel, dobro izvežbali, bode v nedeljo v navzočnosti civilnih in vojaških dostojanstvenikov in zastopnikov tukajšnje podružnice rudečega križa preskušnja, ki bode gotovo prav dobro izpala.

— (Šišenska Čitalnica) praznovala bo i letos kakor druga leta dne 11. novembra v Koslerjevi zimski dvorani „Martinovo nedeljo“ ter bo v to ime priredila besedo, katere program bo: godba, petje mešanega in moškega zbora, igra „Eno uro doktor“, ples in bazar. — Da se za prepotrebno blagajnico društva doseže tem več dohodkov, obrača se odbor Čitalnice do vseh rodoljubov z najuljudnejšo prošnjo, da blagovolijo za bazar kaj poslati. Karkoli se izvoli v bazar podariti, bode hvaležno sprejeto. Darila za bazar, v efekti ali denarji, sprejemata in se lepo priporočata odbornika:

Anton Knez,
tajnik,
Marije Terezije cesta št. 3.

Fr. Drenik,
prvomestnik,
Kongresni trg št. 14.

— (Obdor delavskega izobraževalnega društva) naznanja vsled mnogih vprašanj vsem čest. društvenikom, kakor tudi prijateljem petja, da se od 1. novembra počenshi prične zopet pouk v petji in sicer vsaki torek in četrtek ob 8. uri zvečer. Sprejemanje dotičnih gospodov je ob omenjenih urah in ob nedeljah od 11. do 12. ure dopoldne ter od 2. do 3. ure popoldne v društveni sobi, Florijanske ulice št. 14, I. nadstropje.

— (Okradena pošta.) Dunajski policijski list prijavlja sledeče: C. kr. okrajno sodišče v Velikih Lašičah naznanja, da so v noči 8. t. m. v pisarno tamošnjega c. k. poštarja g. Matije Hočevarja ulomili tatje in ukradli: Novce poštaih nakaznic v znesku 10 gld. 42 kr; mark in družih poštaih listin, v vrednosti 20 gl; potem rekoman-dovana pisma in sicer jedno iz New-Yorka na Mat-evža Ferela, jedno iz Ljubljane na Marijo Pertekel, jedno iz Ljubljane na Janeza Levstika, potem pa tri denarna pisma v skupnem znesku 31 gld.

— (O trgatvi) poroča se nam, da je okoli Maribora srednja, da pa je vino boljše, nego prejšnja leta. Na Pohorji je po nekod vinska letina tako slaba, da dobivajo jedva pet veder na oralo.

— (Iz Šmartna pri Kamniku) se nam piše, da je bil pri občinski volitvi, ki je bila dne 15. septembra, županom izvoljen Pavel Pavlič, po-

sestnik v Šmartnu; svetovalci pa: Luka Zore, cerkovnik in posestnik v Šmartnu in Šimen Pavlič, posestnik v Sidalu. Vsi vrli in zavedni možje, kojim bode gotovo velika skrb za občinski blagor.

— (Na Cetinji) otvorila se je začetkom t. m. spodnja realna gimnazija. Ravnatelj je g. Jovan Pavlović, urednik „Glasu Crnogorca“. Dijakov broji 70, mej katerimi jih dobiva 30 hrano in obleko v na državne stroške vzdrževanem seminaru.

— (Tiskovna pomota) vrnila se je v včerajšnje številko. V načrtu zakona o notranjskih mitnicah je namreč za cesto, ki po Loški dolini drži do kranjsko-hrvatske meje, „od vsake glave uprežene vozne živine cestarina določena po 6 kraje., ne pa po 2 kr.

— (Zbirka rimskih novcev, nabral na Dernovem pri Leskovcu Franjo Jarc, župnik na Mirni) je naslov najnovejšje brošurice, katero je založil pisatelj, a tiskala katoliška tiskarna v Ljubljani. V tej brošurici je za predgovorom imenik 1135 rimskih novcev. Zares zanimljiv je avers Constantija II: „Hoc signo victor eris“, ne pa, kakor se sicer navaja „in hoc signo vinces“.

— (Avgusta Armina Lebana skladeb) izšel je II. zvezek. Obseg: 1. „Slovenska deklica“, mešan zbor, (besede Fleischmann-ove). 2. „Oj tiho“, moški četverospjev, (besede Boris Miran-ove). 3. „V veseli družbi“, moški zbor, (besede Boris Miran-ove). 4. „Kislica sladka“, mešan zbor, (besede Ratko Brus-ove). 5. „Nagrobica“, moški zbor, (besede Baptist-ove in Fr. Cimperman-ove). 6. „Doli v kraji“, moški zbor, (besede Baptist-ove). 7. „Umrlej deklici“, moški zbor, (besede Janko Leban-ove). 8. „Ostani mi, ostani zvesta!“, samospjev za mezzo-sopran ali bariton, (besede Boris Miran-ove). — Prijatelje domače glasbe opozarjamo na ta po gosp. Janku Lebanu jako skrbno in spretno uredovani proizvod, ki stane samo 40 kr. in bode dobro došel našim društvom in pevcem.

— (Premembe v Tržaški škofiji.) G. Jan. Kraljič iz Moščenic za kaplana v Pazin; g. Jan. Kavalič iz Plav za kaplana k sv. Jakobu v Trstu. Novomašnik gosp. I. Grškovič nameščen je v Oprtlji. V osrednje semenišče v Gorici so vzprejeti gg. Matej Brence, Josip Gojtan, Pavel Lenasi in Just Tamaro. — V novo, v 15. dan septembra otvoreno dijaško semenišče v Trstu vzprejelo se je mej 90 prosilci — 31 dijakov.

— (Razpisano je mesto) začasnega okr. zdravnika (IX. razred) v Vlasenici v Bosni. Plača 1300 gld. na leto. Prošuje, v katerih treba dokazati mej drugim znanje jednega slovanskega jezika, do 1. novembra t. l. na deželno vladu v Sarajevu.

— (Razpisano je mesto) c. kr. okrajnega sodnika v Trbiži, eventualno kje drugej na Koroškem. Prošnje do 6. novembra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 25. oktobra. Cesar vzprejel delegacije. Na nagovor predsednika delegacij odgovoril je cesar, da razmere države proti inim vlastim neso spremenile svojega vseskozi polvoljnega značaja. Globokejši težnji evropskih narodov, da se vzdrži mir, ustreza lojalno prizadevanje vlastij, ohraniti blaginje miru. Vsi napor avstro-ogerske države imeli so neprestano ta smoter v oči. Ker nič ne moti mirnega razvoja odnošajev, možno je vladi, večjo pozornost obračati na vnanje materialne koristi države. Po dovršeni vojni reformi treba ustavne preuredbe določil brambenega zakona glede izobrazbe nadomestnih brambovcev, kakor tudi več naredeb, da se pospeši vojna sposobnost po dopolnitvi redne potrebe za vojsko, pri čemer vlada smatra za svojo dolžnost, da finančno stanje države popolnem jemlje v ozir. Ker je v Bosni in Hercegovini navstalo povoljno stanje, mir in red, tedaj je vladi možno za bodoče leto misliti na redukcijo ondašnjih vojaških oddelkov in na zmanjšanje kredita. Upravni stroški Bosne in Hercegovine poravnajo se z lastnimi dohodki. V polnem zaupanju

na požrtvovalno gorečnost in skušeno previdnost delegacij, pozdravlja je naposled cesar najsrčneje.

Narodno-gospodarske stvari.

Dnevnik

o poslovanju in pouku učiteljev, ki so bili v kmetijskem nadaljevalnem tečaju od 16. dne avgusta do 5. septembra t. l., na deželni sadje- in vinorejskejšoli na Slapu.

Od slavnega deželnega odbora vojvodine Kranjske bilo je poklicanih v tečaj 14 učiteljev in sicer gg.: Bartel Matija, nadučitelj v Čermošnicah; Čop Josip, drugi učitelj v Ribnici; Javoršek Anton, nadučitelj v Mengešu; Kalin Franjo, nadučitelj v Vremah; Klinar France, učitelj v Št. Vidu nad Cerknico; Kokalj Šimen, učitelj v Mošnjah; Koncilijski Franjo, nadučitelj v Žužemberku; Koželj Gregor, učitelj v Št. Gothardu; Pirnat Jernej, učitelj na Prečni; Račič Alojzij, nadučitelj na Čateži; Rihteršič Ivan, učitelj v Doberniču; Strel Ferdinand, učitelj na Radovici; Tomšič Štefan, nadučitelj v Starem Logu in Trošt Franjo Ksav., učitelj v Poddragi.

Dalje sta bila kot izredna slušatelja z dovoljenjem slavnega deželnega odbora sprejeta: gg. Hrovatin Josip nadučitelj v Sežani in Pleško Ivan c. kr. učitelj v Jdriji, katera sta se vseh predavanj in praktičnih vaj udeleževala.

Vsi slušatelji razven g. Hrovatina imeli so hrano in stanovanje na zavodu in bili so z vsem jako zadovoljni, kar zadeva hrano in postrežbe. Naj mi bode mimo grede dovoljeno, omenjati jedilni list. Zajuterk bila je kava, kdor te ni hotel, dobil je jajca; opoludne dobili smo juho, meso z dvema ali trem: prikuhami in pol litrom dobrega vina; v četrtek in v nedeljo bila je tretja jed pečenka, a v petek močnata jed. Za večerjo zopet mesnata jed s pol litrom vina.

Kruba je bil celi dan na razpolago in vsake jedi bilo je vedno toliko, da je je še ostajalo. Vsi slušatelji so jednoglasno sodbo izrekli, da doma nema nobeden take hrane in tako okusno napravljene.

To sem le mimo grede omenil, in naj mi častiti bralec oprostí radi te male a potrebne opazke. Po učnem načrtu bil je dan razdeljen sledeče: od 5. do 7. ure praktične vaje, kadar so bile potrebne; od 7. do 8. ure zajuterk in počitek; od 8. do 10. ure predavanje g. pristava; od 10. do 12. ure predavanje g. vodje; od 12. do 3. ure popoldne kosilo in počitek; od 3. do 5. ure predavanje g. vodje eventualno g. adjunkta; od 5. do večera praktične vaje, kadar so bile potrebne; ob 8. uri večerja in potem prosta zabava.

(Konec prih.)

Tujci:

dne 22. oktobra.

Pri **Slonu**: Kruner z Dunaja. — Lach iz Karlovca. — Jelinek z Dunaja. — Pri **Mallet**: Basich iz Trsta. — Felle iz Gradca. — Verbič iz Vrhnike. — Pri **bavarskem dvoru**: Ferin iz Beljaka. — Valšaširini iz Monza.

Umrli so v Ljubljani:

17. oktobra: Jurij Gorjup, kaznjavec, 60 let, Ulice na Grad št. 12, za rakom v želodcu. — Marija Čad, hišnega posestnika hči, 9 let, Poljanska cesta št. 29, za notranjim krvavenjem, ker je bila povožena.

21. oktobra: Neža Klinar, uradniškega sluga udova, 73 let, sv. Florijana ulice št. 19, za slabostjo.

V deželnej bolnici:

16. oktobra: Peter Skalički, klobučarski pomočnik, 40 let, za spridenjem krvi.

18. oktobra: Franc Krušič, gostič, 60 let, za plućnico. — Jožefa Senica, gruntarjeva hči, 32 let, za plućnim edemom.

20. oktobra: Anton Sever, dninar, 45 let, za spridenjem krvi.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
23. okt.	7. zjutraj	733.61 mm.	+ 9.8°C	sl. vzh.	obl.	2.50 mm.
	2. pop.	735.17 mm.	+ 8.8°C	sl. vzh.	obl.	dežja.
	9. zvečer	735.21 mm.	+ 7.6°C	sl. vzh.	obl.	
24. okt.	7. zjutraj	734.17 mm.	+ 5.8°C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. pop.	733.71 mm.	+ 11.1°C	sl. svz.	jas.	dežja.
	9. zvečer	734.79 mm.	+ 6.4°C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala + 8.7° in + 7.8°, za 1.3° in 1.8° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 25. oktobra t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež,	5	4
Ječmen	4	23
Oves,	2	76
Ajda,	4	71
Proso,	5	20
Koruza,	5	40
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	68
Maslo, kilogram	—	96
Mast,	—	88
Speh frišen	—	70
„ povojen,	—	78
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	62
Svinjsko	—	58
Koštrunovo	—	32
Kokoš	—	40
Golob	—	17
Seno, 100 kilogramov	1	96
Slama,	1	78
Drva trda, 4 kv. metro	6	60
„ mehka,	4	40

Dunajska borza

dné 25. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	kr.
Papirna renta	78	60
Srebrna renta	79	10
Zlata renta	99	20
5% marena renta	93	05
Akcije narodne banke	839	—
Kreditne akcije	283	10
London	119	95
Napol.	9	52 1/2
C. kr. cekini	5	70
Nemške marke	58	80
4% državne srečke iz l. 1854	250	25
Državne srečke iz l. 1864	100	50
4% avstr. zlata renta davka prosta	99	20
Ogrska zlata renta 6%	119	55
„ „ 4%	86	85
„ „ 5%	85	35
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—
Dunava reg. srečke 5%	100	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	102	75
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75
Kreditne srečke	100	50
Rudolfove srečke	10	25

Lek v dober kup. Bolujočim na želodec priporočati so pristni „Moll-ovi Seidlitz-praški“, kateri imajo poleg nizke cene najboljši lekarski uspeh. Skatljica z navodom uporabe 1 gld. a. v. Vsak dan jih razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njega varstveno znamko in podpisom. (690—1)

Za deželo.

Ne more se zadosti priporočati vsem, ki živé na deželi, imeti vedno v hiši skatljico švicarskih kroglic lekarnarja R. Brandt-a, da zamorejo ob nenadoma navstalih boleznih (napenjanji, navalu krvi, bolečinah na jetrih in žolcu itd.) takoj rabi to sigurno in prijetno zdravilo. Dobi se v vsaki lekarni, skatljica po 70 kr. (653)

Zahvala.

Vsem prijateljem in znanec, ki so v boleznih tako sočutno obiskovali, dalje p. n. udom slavnih društev slov. Citalnice, Kazine, veteranov in drugim Idrijčanom, ki so se pogreba udeležili in s tem počastili mojo ranjco ženo

TEREZIJO.

posebno pa darovalcem lepih vencev in gospodom pevcem za ganljivo petje, izrekam najprišernišo zahvalo.

V Idriji, 22. oktobra 1883.

(685)

Jurij Tavčar.

Hiša

z jednim nadstropjem, v sredi mesta, ležeča v jednj živahnih ulic, **proda** se takoj prostovoljno. — Več se zve pri administraciji tega lista. (668—3)

Otvorjenje gostilne.

Podpisani slav. p. n. občinstvu udano javlja, da je prevzel in otvoril

gostilno „Pri vrtnarji“,

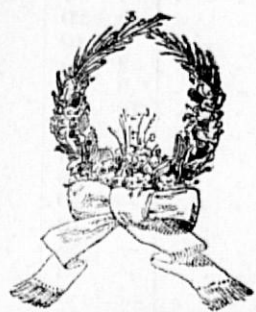
v Gradišči št. 2, poleg nunskega samostana, ter bode skrbel za dobra in pristna **dolenjska vina** in dobro **pivo**, za okusna **jedila** in za pazljivo postrežbo; prireja tudi izvrstno **kosilo**. — Priporoča se najudanejšje

(667—3)

Jan. Jonke.

Pristavnik (majer)

ali **veliki hlapec**, ki ume brati in p sati in je dobro izveden v gospodarstvu in kmetijstvu, vzprejme se o prihodnjem Božiči na jedne pristavi blizu Ljubljane v službo. Natančneje poroča o tem g. **Fran Jonko**, kolo. dvorske ulice št. 31, na desno pri tleh. (670-2)

Vence za gomile iz umetnih cvetlic in trakove z napisi

oskrbuje točno in cenó v vsakeršnej
izpeljavi (656-5)

J. S. BENEDIKT
pri „Spinnerin am Kreutz“.

Priznana nepokvarjene, izvrstne
VOŠČENE SVEČE
izdelujejo (652-3)
P. & R. Seemann v Ljubljani.

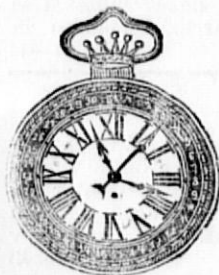
Št. 8253.

(688-1)

Razglas.

Na prošnjo gospé **Franciške Arko** iz Ljubljane se III. eks. prodaja po sodnji na 4995 gld. cenjenih zemljišč ml. **Emilije Perenič** iz Planine pod Retf. št. 6/1, 25, 160 Haasberške grščine in Urb. št. 34 cerkve sv. Margarete, h katerim zemljiščem pripadati mej drugim dva veliki shrambi za zaloge (magazina) v Planini, na **13. novembra 1883.** ob 10. uri dopoludne na licu posestev v Planini s tem dostavkom določiti, da se bodo, ker se bo zemljišče na drobno prodajalo, posamezne parcele tudi pod cenitveno vrednostjo prodale.

C. kr. okrajna sodnija v Logatci,
dné 21. septembra 1883.

Najnovejša iznajdba.

Ure, kaže **datum**, idoče na **sidro** (glej podobo), pri kojih se vsak dan datum sam naravna, s čudovitim kazališčem, ki se še celo po noči **sveti**, s pristnimi zlatimi številkami. Te nove, v **Trieburgu** pri **Genfu** v najnovejši čas izumljene ure imajo ploščnato steklo, v ognju pozlačen okvir, lepo graviran, kolesišče je medno z jeklenim gonilom.

Razpošiljajo se te ure, oskrbljene z **verižico** in **pripadki**, za poskušnjo po 2 gld. 90 kr., dvanajstoriga za 30 gld. — Za točni tek, mesečno svetlobo kazališča pridejana je vsakej uri pisarna garancija.

Razven tega so v zalogi **Genfske remontoir-ure** po 25 do 75 gld., kakor tudi vsake druge baže **nove in staronemške ure** v tisočih izvodih.

Za 15 kr. v markah pošilja se album s 300 uzorci zastoj.

Dovoljujejo se tudi plačila na obroke.

Naslov: (687-1)

Uhren-Allianz aus Genf, Hafnersteig 3, Wien.

Prememba gostilne.

Udano podpisani najuljudneje naznanja, da je prevzel

gostilno „Pri kroni“,
v Ljubljani, v Gradišči št. 7,

ter da si bode prizadeval za **okusnimi jedili**, izvrstnimi vini, dobrim **carskim pivom** ter s točno postrežbo pridobiti si zadovoljnost p. n. gostov. Toplo zahvaljuje se za prijazno obiskovanje njegove dozdane gostilne v Koslerjevej restavraciji, prosí, da bi se mu tudi v novo vzprejetej gostilni, pri kateri je tudi **krito kegljišče**, ohranilo blagonaklonjeno zaupanje prečastitih p. n. gostov.

Tudi se vzprejemajo **mesečna naročila na hrano.**

Z visokim spoštovanjem

Karol Roitz,
gostilničar.

(678-2)

Št. 6414.

(680-2)

Prodaja zemljišč.

Sodnijsko na 16.000 gld. cenjeno zemljišče umrlega gospoda **Janeza Smuka**, ležeče poleg glavne ceste v trgu **Vrhnika** pod h. št. 198, obstoječe iz travnikov, njiv, gozdov, potem iz hiše z enim nadstropjem in vodnjakom, več hlevov, jednega skednja in jednega dvojnega kozolca s 14 predelki, vse v dobrem stanju in za vsako kupčijo pripravo, — se bode po dedičih

dné 29. in 30. oktobra t. l.

ali na drobno ali pa skupno proti dobrimi pogoji na prostovoljne dražbi prodajalo

Pogoji ležé v pregled v pisarni c. kr. beleznika na Vrhniki.

C. kr. okrajna sodnija na Vrhniki,
dné 19. oktobra 1883.

Gospodu
G. PICCOLI-ju,
lekarju
v Ljubljani,
Dunajska cesta.

Vaša „**Francova esenca**“ je jedino zdravilo, ki se mojemu želodcu prilega. Po vsakem zaužitji mi je lažje in bolje.

Kamenje pri Černici 1883.

Josip Sovdat, župnik.

Jednajst let že trpim na zabasanji in hemeroidah in ne poznam zdravila, da bi mi toliko pomagalo, kakor Vaša „**Francova esenca**“, za katero se Vam najlepše zahvaljujem.

Gorenje Ležeče, Kranjsko.

Ivan Zehrou.

Prosim, da mi odmah pošljete 100 steklenic Vaše izvrstne „**Francove esence**“.

Aleksandrija v Egiptu, meseca avgusta 1883.

Marija Dolinsh.

Prosim uljudno za 24 steklenic Vaše „**Francove esence**“, ki je nedvomljivo najboljši pripomoček zoper kašelj, hemeroidje, mrzlico v želodcu in gliste.

Pulj, meseca decembra 1882.

Josip vitez Scordili,

c. kr. policijski komisar.

Vašo „**Francovo esenco**“ s sijajnim uspehom rabim. Prosim odmah za 24 steklenic na povzetje.

Trdnjava Ivanič na Hrvatskem, v avgustu 1883.

Josip Marinič, usnjarski mojster.

„**Francova esenca**“ je pomagala že tisočim ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovalec dobiva. Ta esenca ozdravi bolezní v želodcu in trebuhu, krč, božjast, trebušno in prehajalno mrzlico, začasanje, hemeroidje, zlatenico itd., ki so vse nevarne, če se (291-1) o pravem času ne ozdravijo.

Steklenica velja 10 kr.

Vožne liste
nemške in nemško-slovenske
pripotoča po najnižji ceni
v Ljubljani.
„NARODNA TISKARNA“

V redutni dvorani

bosti

v nedeljo 28. in v ponedeljek 29. oktobra 1883.

med potom na Dunaj

samo 2 veliki briljantni predstavi

duhorotnika

(686-1)

Mr. MERELLI-ja

(največjega iluzijonista nove dobe od Opere comique v Londonu) s tukaj še nikdar izvedenimi eksperimenti, odkrivajočimi spiritistne skrivnosti.

Tukaj prvokrat:

L'invisible (nevidnost).

Senzačno! Čudo vseh čudov! Novo!

Satanella ali očarana kristalna steklenica.

■ Vrag na ženitovanji. ■

Prav novo: **Leteča kletka**. Ne še prikazano: **Fantastne podobe v sanjah**. Prvi nastop **Mad. Frou-Frou** s svojo koncertno slikarico. **Mad. Frou-Frou** izvrši mej sviranjem godbe v 15 minutah **oljnatu sliko**, katera se

takoj v elegantnem **zlatem okviru** podari častitemu p. n. občinstvu. Vsak obiskovalec dobi zato, ko kupi ustopnico, gratis številko! Konec vsakej predstavi: **Velikanske prikazni duhov in strahov. Živi se zakoplje. Boj s peklenjskimi duhovi podzemeljskega sveta. Ustajenje mrtvih.**

Kasa se odpre: ob 6 1/2 uri. **Začetek** predstavi: ob 7 1/2 uri zvečer. **Ustopenica**: s sedežem 1 gld., I. red 70 kr., II. red 50 kr., na galerijo 20 kr. **Ustopenice** dobivajo se na dan predstave tudi od 11. do 1. ure opoldne v reduti.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.